

Fylkesmannen i Oppland

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor
Kommunevegen 1
2647 Sør-Fron

Deres referanse
Vår referanse 2016/354-8 433.52 MCO
Saksbehandler Marte Conradi, tlf. 61 26 60 66
Avdeling Miljøvernavdelingen

Dato 19.07.2016

Iverksettelse av fellingstillatelse på jerv i Ringebru

Vi viser til søknad fra Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor (MGL) v/Frank Juul Christiansen fredag 15. juli kl. 16:33 om skadefellingstillatelse på jerv i deler av Ringebru kommune.

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen i Oppland skadefellingstillatelse på én jerv i deler av Ringebru kommune fra 15. juli kl. 16:50 til 19. juli kl. 09:00. Ringebru kommune er ansvarlig for fellingsforsøket. Nærmere vilkår følger av dette brevet.

Dette vedtaket ble gitt muntlig til MGL v/Frank Juul Christiansen 15. juli kl. 16:50. Rovviltnemnda v/leder er orientert om vedtaket.

Bakgrunn

Fredag 15. juli ble ett lam påvist antatt tatt av jerv, og et lam antatt skadd (ikke avlivet) av jerv ved Nordstulen i Ringebru. Det skadde lammet ble funnet to dager før, så Statens naturoppsyn regnet med at skadene var om lag 2,5 døgn gamle. MGL søkte om skadefellingstillatelse i området med bakgrunn i at det går store mengder beitedyr i dette området og at skadepotensialet således vurderes som stort.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 3.

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

"Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk (...)

b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom, (...)

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.(...)"

Rovviltforskriften § 9 (Fylkesmannen sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling):

"Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

a. områdets betydning som beitemark

b. skadenes omfang og utvikling

c. potensialet for fremtidige skader

d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.”

Etter § 9 i rovviltforskriften kan Fylkesmannen gi løyve til felling for å hindre framtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnda ev. Miljødirektoratet, jf. forskriften §§ 8 og 13. Rovviltnemnda for region 3 Oppland har vedtatt en skadefellingskvote på 4 jerver. Pr. i dag er det ikke felt dyr av kvoten.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene opptrer i levedyktige bestander i deres naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke føre til at målet i § 5 blir fraveket, men at tiltaket vil kunne føre til at målet i § 5 blir nådd på annen måte eller i annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Dette er konkretisert nærmere gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften, og gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i region 3. Bestandsmålet for jerv i Oppland er 4 årlige ynglinger.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i loven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Fylkesmannen har benyttet eksisterende kunnskap om jerv i behandlingen av saken, jf. § 8. Det er foreløpig registrert 4 ynglinger av jerv i Oppland sist vinter, ingen av disse er i Ringebru (Rovdata leverer sin statusrapport i løpet av september 2016). Alle ynglingene er påvist innenfor forvaltningsområdet for jerv. Det er ikke gjort hiuttak i region 3 våren 2016. Det ble felt 6 dyr på lisensfelling vinteren 2015/2016. I tillegg ble det tatt ut ei tisper på skadefelling i Sør-Fron i februar, og en hann i Finndalen i april. Gjennom statusrapporter fra Rovdata og annen informasjon fra overvåkingen og skandinaviske forskningsprosjekt på jerv er det god kunnskap om den samla belastningen som jervebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. DNA-overvåking av jervestammen gir også et verdifullt supplement til yngleregisteringene. Det ble registrert 8 ulike tisper, og 19 hanndyr i Oppland ut fra DNA-prøver i 2015

Ut over enkelte påkjørsler og predasjon skjer avgangen av jerv i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling.

Tilfeller der det nylig har skjedd angrep som også ligger an til å fortsette, ligger i kjernen av virkeområdet for når Fylkesmannen kan gi fellingstillatelse etter § 9 i rovviltforskriften. Det aktuelle skadeområdet ligger utenfor forvaltningsområdet for jerv. Terskelen for skadefelling av jerv skal være lavere her enn innenfor forvaltningsområdet, jf. forvaltningsplanen og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Den 15. juli ble to lam påvist skadd/tatt av jerv ved Nordstulen. Begge lammene ble skadd/drept 2-3 dager tidligere, og Fylkesmannen anser dette som fersk skade. Det går et betydelig antall sau på utmarksbeite i området, og området anses dermed som et viktig beiteområde, jf. rovviltforskriften § 9a. Vi anser at potensialet for videre tap er relativt stort på det nåværende tidspunkt, og erfaringsmessig vil det øke utover høsten når jervealpene blir mer uavhengige av mora, jf. § 9 b og c. Det har vist seg at skadeutviklingen har en tendens til å fortsette utover beitesesongen. Fylkesmannen anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre alternative forebyggende tiltak til felling på dette tidspunktet, som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade ut fra den akutte tapssituasjonen, jf. rovviltforskriften § 9 d.

Fylkesmannen har vurdert den samlede belastningen som jervebestanden er og vil bli utsatt for, og mener at vedtaket ikke er i strid med prinsippet i § 10 i naturmangfoldloven. Ut fra ovennevnte vurderer vi at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig, og vi har således lagt liten vekt på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9. Etter vår vurdering er § 11 ikke relevant her. Vi legger til grunn at den nasjonalt fastsatte fordelingen av antall ynglinger av jerv til de ulike forvaltningsregionene, og rovviltnemndas geografisk differensierte forvaltning av jerv i Oppland oppfyller de hensyn som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen i Oppland skadefellingstillatelse på én jerv i deler av Ringebru kommune fra 15. juli 2016 kl. 16:50 til 19. juli kl. 09:00. Ringebru kommune er ansvarlig for fellingsforsøket. Følgende vilkår gjelder for fellingstillatelsen:

1. Tillatt område for felling er Ringebru kommune øst for Gudbrandsdalslågen
2. Skadefellingsforsøket skal (etter beste evne) rettes mot skadevoldende individ. Innsatsen bør styres mot der tapene sist har skjedd, og der de eventuelt utvikler seg videre.
3. Dersom det gis fellingstillatelser i flere områder samtidig, vil fellingstillatelsen inndras umiddelbart om kvoten for betinget skadefelling blir fylt.
4. Flere jerver som opptrer sammen er unntatt fra tillatelsen, jf. at unger er avhengige av tisper på denne tiden av året.
5. Det skal kun benyttes våpen og ammunisjon som tilfredsstiller kravene til jakt på jerv, jf. Forskrift av 22. mars 2002 om utøvelse av jakt og fangst
6. Fylkesmannen og Statens naturoppsyn skal uten opphold underrettes om alle tilfeller hvor dyr påskytes, såres eller felles. Dersom dyr blir skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Skytter plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på skadefelling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk.
7. Skadefellingstillatelsen gis til Ringebru kommune. Kun personer som er oppnevnt til kommunale skadefellingslag i den berørte kommunen kan delta i skadefellingsforsøket. Ringebru kommune skal sende en oversikt over deltakerne i skadefellingslaget til Fylkesmannen, dersom dette ikke er gjort tidligere i år. Det forutsettes at kommunen sørger for at alle som deltar i skadefellingslaget er kjent med dette brevets innhold, samt de generelle gjeldende bestemmelsene i rovviltforskriften og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.
8. Deltakere i skadefellingslaget skal ved bruk av rifle ha avlagt skyteprøve senest i 2015, og være registrert som lisensjegere.
9. Ansvarlig skadefellingsleder kan, dersom det vurderes som aktuelt, selv ta kontakt med SNO for eventuell bistand. Slik bistand kan bestå av f.eks. kompetanseoppbygging/opplæringstiltak. SNO vil vurdere eventuelle henvendelser bl.a. med bakgrunn i egen kapasitet.
10. Ansvarlig fellingsleder skal rapportere hver tredje dag om fellingsforsøket til Fylkesmannen i Oppland, på telefon 61 26 60 00 eller 977 37 223. Dersom det blir gjort observasjoner av jerv eller avdekkes nye skader, skal Fylkesmannen ha beskjed om dette.
11. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelse gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
12. Jerv felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Etter § 16 i Forskrift om forvaltning av rovvilt, skal jeger fremvise felt dyr for SNO for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og jeger skal kunne påvise fellingssted etter anmodning fra SNO, politi eller Fylkesmannen.
13. Etter rovviltforskriften § 9a skal deltakere i det kommunale skadefellingslaget få godtgjøring for tid som er benyttet til skadefellingsforsøk. Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Fylkesmannen legger til grunn at skadefellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på inntil **kr 20 000,-**

I tillegg til døgnseten (1 400,- pr døgn) skal kommunen også beregne feriepenge og arbeidsgiveravgift, og dette skal kommunen dekke innenfor den nevnte rammen fra Fylkesmannen. Av kommentarene til forskriften framgår også hvilke forhold som faller utenfor ordningen. Utbetaling skjer på grunnlag av disse vilkårene, samt rapport fra skadefellingsleder om skadefellingsforsøket og den tid som er benyttet. Fylkesmannen yter etter søknad tilskudd til kommunen til dekning av godtgjøring utbetalt etter vilkårene nevnt over.

Kommunen kan søke om dekning for direkte og dokumenterte kostnader ved oppdraget, begrenset oppad til **kr 5 000,-**. Det er ikke anledning til å benytte bevilgningen til lønnskostnader, dekning av administrative utgifter for kommunen mv. i tilknytning til lokalt organiserte jegere i forbindelse med iverksetting av fellingstillatelser. Kommunen må sørge for at deltakerne i skadefellingslaget fører timelister og oversikt over kjørte kilometer mv. Kommunen skal sende skadefellingslogg til Fylkesmannen. Skadefellingslogg skal sendes snarest mulig etter at skadefellingsforsøket er avsluttet. Ved behov for midler utover rammen må Fylkesmannen kontaktes.

Fylkesmannen vil godtgjøre bruk av sporhundekvipasjer direkte, etter avtale med hver enkelt ekvipasje.

Klageadgang

Det kan klages på dette vedtaket innen tre uker til Miljødirektoratet. En eventuell klage sendes til Fylkesmannen i Oppland.

Med hilsen

Ola Hegge e.f.
fung. avdelingsdirektør

Marte Conradi
rådgiver

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.

Kopi til:
Statens naturoppsyn
Miljødirektoratet
Nord-Fron kommune Nedregate 50 2640 Vinstra